

Raportti 23/2018

Jokitalkkari-hankkeen kalastuksenvalvontaraportti 2018

Oula Tolvanen

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

Raportti 23/2018

Jokitalkkari-hankkeen kalastuksenvalvontaraportti 2018

7.11.2018

Laatijat: Oula Tolvanen

Kannen valokuvat: Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry

Sisällysluettelo

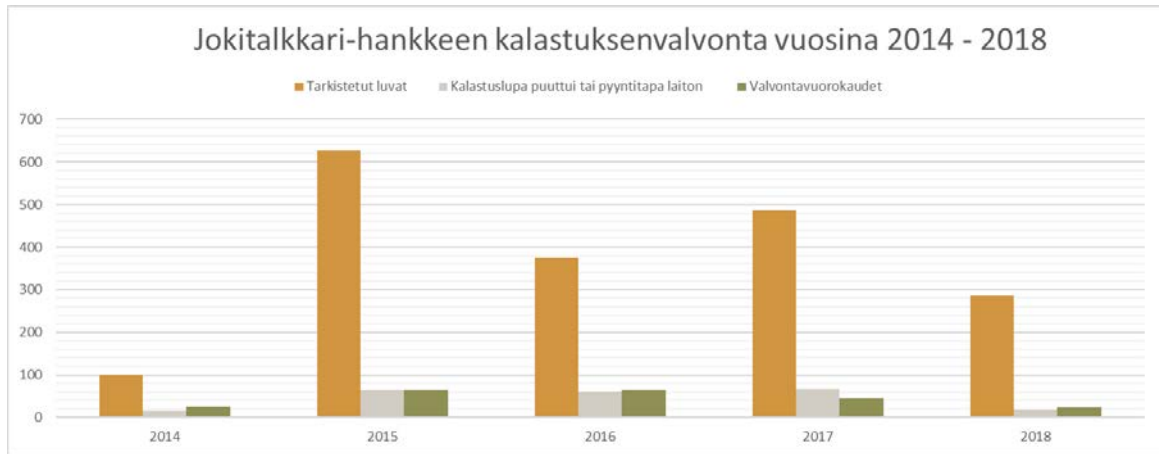
1	Kalastuksenvalvonta	4
1.1	Vuoden 2018 valvontatiedot.....	7
2	Liitteet.....	9
	Liite 1. Kalastuksenvalvonnan tapahtumailmoitus Oula Tolvanen.....	9
	Liite 2. Kalastuksenvalvontapäiväkirja VHVSY 2018	9

1 Kalastuksenvalvonta

Virkistyskalastus on hyvin suosittu harrastus Vantaanjoen vesistöalueella. Vuosittain vesistöalueelle myydään yli 4 000 kalastuslupaa ja kalasaalista saadaan yli 18 000 kiloa (kalastotarkkailu 2012 ja 2015). Vantaanjoen pääuomassa kalastus kohdistuu erityiskalastusalueisiin, joille on kalastuslain sekä vesialueen hallinnoivan tahon määräämät säännöt. Suuresta kalastuspaineesta koituu väistämättä lieveilmiöitä, joita ovat useimmiten kalastuskohteiden roskaantuminen ja salakalastus. Jokitalkkari-hankkeen yhteydessä on suoritettu kalastuksenvalvontaa yhteistyössä Hämeen ja Uudenmaan Ely-keskusten (Pohjois-Savon ja Varsinais-Suomen valtion kalastonhoitomaksuvarat) kalatalouspalveluiden, osakaskuntien, vesialueiden omistajien sekä Helsinki-Espoon, Vantaanjoen ja Lopen kalastusalueiden rahoittamana. Kalastuskohteiden viihtyvyyteen pyrittiin vaikuttamaan keräämällä valvontojen yhteydessä roskia, joita löytyi kalastuskauden aikana suuria määriä. Aiempien vuosien tapaan roskia löytyi eniten maastosta keväällä heti kevät tulvan ja lumien sulamisen jälkeen.

Kalastuksenvalvonta tapahtui aina parina liikkuen, ja se pyrittiin toteuttamaan valvonnan kannalta tärkeimpään vuorokauden ja vuodenaikaan. Jokitalkkari-hankkeen kalastuksenvalvojina vuoden 2018 aikana toimivat Velimatti Leinonen, Olli Sivonen ja Oula Tolvanen. Luvattomista kalastajista tehtiin aina rikosilmoitus poliisille. Kalastuksenvalvonnan loputtua toimitettiin yhteenedot valvontatapahtumista vesialueen omistajille ja kalastusoikeuden haltijoille (osaraportit 1–8). Raportit toimitettiin Helsinki-Espoon, Vantaanjoen ja Lopen kalastusalueille, Hyvinkäänkylän, Nukari-Raalan, Nurmijärven Kirkonkylän ja Palojoen, ja Kellokosken osakaskunnalle, Ridasjärven hoitokunnalle, Riihimäen perhokalastajat ry:lle, Vantaan, Espoon ja Helsingin kaupungeille sekä Uudenmaan ja Hämeen ELY-keskusten kalatalousyksikölle.

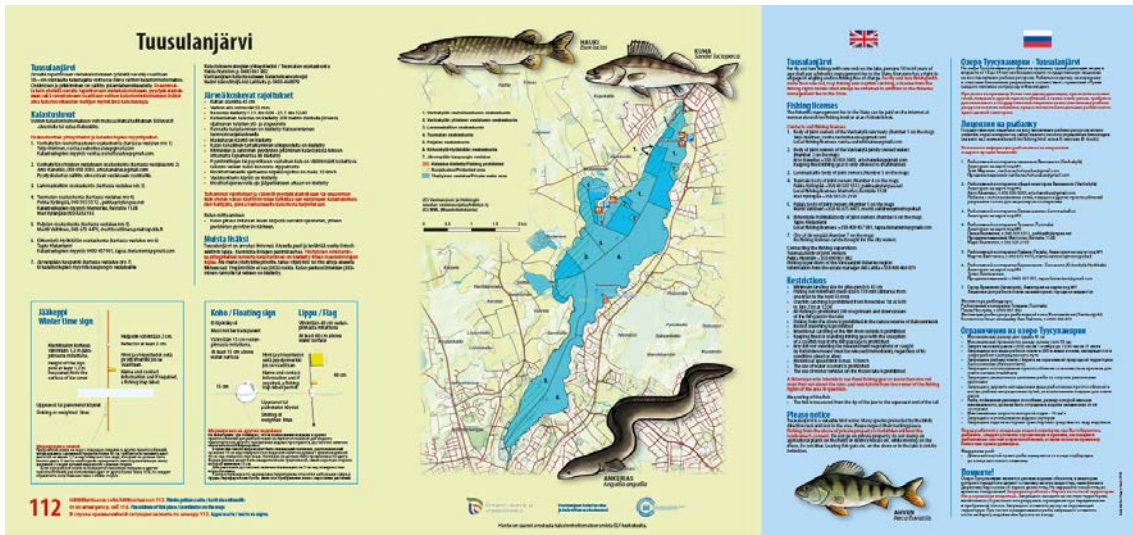
Vuosien 2014–2018 aikana kalastuslupia on tarkistettu yhteensä 1873 kpl. Viiden vuoden aikana 12,3 %:lla (231 kpl) kalastajista oli puutteelliset luvat tai kielletty pyyntitapa. Rikkomuksien määrä pysyi vuonna 2018 vuosien 2014–2017 keskiarvon tasolla vaikkakin rikkomuksien määrä oli 4,3 prosenttiyksikön verran pienempi kuin vuonna 2017 (Kuva 1). Tyypillisin rike oli alueellisen luvan puuttuminen ja/tai kalastonhoitomaksun puuttuminen. Vuoden 2018 aikana Jokitalkkari-hankkeessa suoritettujen kalastuksenvalvonnan pääpaino oli jälleen Vantaanjoen pääuoman erityiskalastuskohteilla. Tämän lisäksi valvontaa suoritettiin Keravanjoella, Tuusulanjoella, Lepsämänjoella, Luhtajoella, Espoonjoella ja Mankijoella. Valvontakohteilla käyntejä kertyi vuonna 2018 yhteensä 179 kpl. Määrä on todellisuudessa hieman suurempi, koska kaikkia kalastuksenvalvontatapahtumia, joissa kalastajia ei havaittu, ei tallennettu. Käyntikertojen määrä vastasi aiempien vuosien määrää, mutta tarkistettujen lupien määrä (287 kpl) läski selvästi (-28 %) aiempien vuosien keskiarvosta (396,5 kpl/vuosi). Laskun taustalla on poikkeuksellisen kuiva ja lämmin kesä, minkä vuoksi kalastus oli vaikeaa koski- ja virta-alueilla. Lisäksi monet kalastuskohteet joutuivat rajoittamaan istutustoimintaansa liian lämpimästä vedestä johtuvien kalakuolemien välttämiseksi.

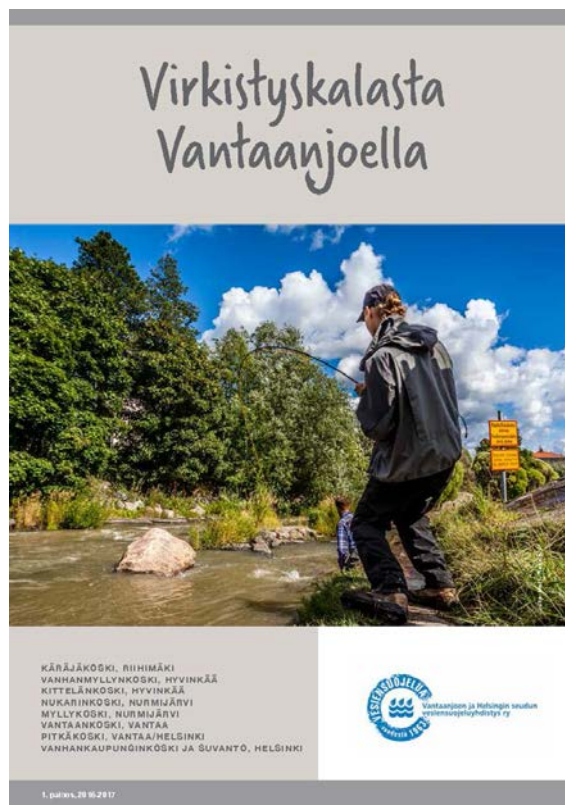
Kuva 1. Vuosien 2014–2018 valvontatiedot. Vuoden 2017 ja 2018 valvontavuorokausien tiedoista puuttuu valvontavuorokausia, jolloin kalastajia ei ole tavattu.

Valvonnan yhteydessä kerätään tietoa kalastuksen määrästä, valvottavien alueiden kalastajien käyttämistä pyyntitavoista ja kalastusvälineistä. Kalastajia kohdatessa yhdistyksen valvojat pyrkivät aina ohjaamaan ja valistamaan kalastajia eri alueiden säännöistä ja kalastuskäytännöistä. Lisäksi vinkkejä on tyyppillisesti annettu hyvistä pyynti- ja vapautustavoista. Osittain tästä syystä, kalastuksenvalvojan ja kalastajien kohtaaminen on poikkeuksetta ilmapiiriltään positiivissävytteinen. Jotta kalastuksenvalvonnasta saadaan mahdollisimman suuri hyöty, on kalastajilla oltava mahdollisuus saada helposti ajan tasalla oleva tieto kohteen säännöistä ja tarvittavista luvista. Jokitalkkari-hankkeessa suunniteltiin yhteistyössä Vantaanjoen kalastusalueen kanssa vuonna 2017 kalastuskohteiden opastekyltit. Työtä jatkettiin vuonna 2018 laatimalla kyltit myös valuma-alueen suosituille järvikalastuskohteilla. Kyltit laadittiin Luukin Kaita- ja Halkolammen erityiskalastuskohteille, Hyvinkään Ridasjärvelle ja Sykärille, Tuusulanjärvelle, sekä Nurmijärvellä sijaitseville Vaaksinjärvelle ja Valkjärvelle. Jokialueen kylttien tapaan kalastussäännöistä kerrotaan kalastajille sekä suomeksi ja englanniksi, että venäjäksi.

Jokitalkkari-hankkeesta vuonna 2016 laadittua sähköistä kalapaikkaesitettä *Virkistyskalasta Vantaanjoella* (www.iesite.fi/vantaanjoki), päivitettiin aiempien vuosien tapaan, etenkin syysrauhituksen aikaan, jotta kalastajat saivat ajantasaista tietoa Vantaanjoen pääuoman kalastuskohteista ja niiden säännöissä tapahtuneista muutoksista. Esitettä on luettu vuosien 2016 ja 2018 välisenä aikana 11 374 kertaa (kuva 3). Esitteen ja tehtyjen opaskylttien avulla edistetään yleistä tiedotusta alueen kalastuskohteista ja kalastajan velvollisuuksista, kuten kalastuslupien hankinnasta.

Kuva 2. Vantaanjoen kalastusalueen järviä varten laadittujen kalastuskylttien havainnekuva.

Kuva 3. Virkistyskalasta Vantaanjoella -sähköinen kalapaikkaesite löytyy suomen ja englanninkielisenä osoitteesta www.iesite.fi/vantaanjoki. Esitettä on luettu vuosien 2016 ja 2018 aikana 11 374 kertaa.

1.1 Vuoden 2018 valvontatiedot

Kalastajat	Yhteensä
Tarkastettu kpl.....	287
- Kaikki kunnossa kpl.....	260
- Kaikki kunnossa %.....	90,59
- Luvat/maksut ei kunnossa %.....	9,06
- Muut asiat (mm. kielletty pyyntitapa, kielletty alue) ei kunnossa %	3,48

Pyydykset ja kalastusvälineet	Yhteensä
Tarkastettu kpl.....	289
- Kaikki kunnossa kpl.....	260
- Kaikki kunnossa %.....	89,97
- Luvattomia pyydyksiä kpl.....	23
- Luvattomia pyydyksiä %.....	7,96
- Muut asiat ei kunnossa %.....	4,15

Rikkomukset	Yhteensä
Kaikki.....	46
- Ei valtion kalastonhoitomaksua.....	16
- Kalastusoikeuden ylitys (Luvaton pyynti).....	2
- Kielletty alue.....	1
- Kielletty alue (Luvaton pyynti).....	1
- Kielletty pyyntitapa.....	3
- Kielletty pyyntitapa (Luvaton pyynti).....	4
- Luvaton pyynti.....	14
- Pyydysten puutteellinen merkintä.....	1
- Rauhoitusaika.....	3
- Yhteystiedot puuttuvat.....	1

Toimenpiteet **Yhteensä**

Kaikki.....	233
- Kaikki kunnossa.....	210
- Näyttömääräys.....	2
- Rikosilmoitus poliisille.....	9
- Suullinen huomautus.....	3
- Talteenotto	1
- Toimenpiteestä luopuminen.....	6
-	

Talteenotot kalastusvälineet

Kaikki 7 kpl

- Onki 2 kpl
- Kelaonki 2 kpl
- Rapumerta 2 kpl
- Muu 1 kpl

Talteenotot saalis

- Kirjolohi 1 kpl

Vapautettu saalis

0 kpl

2 Liitteet

Liite 1. Kalastuksenvalvonnan tapahtumailmoitus Oula Tolvanen

Liite 2. Kalastuksenvalvontapäiväkirja VHVSY 2018

Huom! Liitteet ovat ainoastaan ELY-keskuksen kalastuksenvalvonnasta vastaavan kalatalousviranomaisen käyttöön, kalastuksenvalvojien toiminnan valvontaa varten.

Jokitalkkari –hankkeen kalastuksenvälvontaraportti 2018

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen Jokitalkkari-hankkeessa on suoritettu kalastuksenvälvontaa pääosin Vantaanjoen vesistöalueella vuosien 2014-2018 aikana. Raportti antaa kuvan valvonnan toteutuksesta ja valvonnan luonteesta sekä siinä esitellään kootusti vuoden 2018 aikana toteutettujen valvontojen tiedot.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry

Ratamestarinkatu 7 b, 00520 Helsinki
p. (09) 272 7270, vhvsvy@vesiensuojelu.fi
www.vantaanjoki.fi